

**Pauli Laymanni e Societate Iesu Jus Canonicum
Commentario Perpetuo Explicatum**

Et Uberi Non Minus Ac Varia Qvam Clara Et Solida Doctrina Illustratum

Commentarius In Librum III. Decretalium

Laymann, Paul

Dilingae, 1698

Capitulum I. in Sexto. Discretioni.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62482](#)

CAPITULUM I.

in Sexto.

Discretioni.

PARAPHRASIS.

Archiepiscopus, & Capit. Pisani contra Fratres Prædicatores, & Minores querelam ad Gregorium IX. deferebant, quod videlicet illi, tam publicè in suis sermonibus ad populum, quam alibi (in privatibus scilicet collationibus, disputationibus &c.) ea proponant, quæ Auditores à decimarum, aliarumque rerum Ecclesijs debitaram solutione avocent, aut animas corrumpere possint; mandat proinde hic Pontifex, ut impostrum ab his Religijs tales abstineant.

Notandum. Quod decretum hoc renovatum sit in Clement. Capiente teria de panis, & extensem ad omnes Religiosos, etiam non Mendicantes adjectâ pena excommunicationis ipso facto incurrendæ à transgressoribus: sicut tamen hoc decreto non comprehenduntur Sæculares Clerici, vel Laici, ita nec hanc Clementinam hujus penam timere debent. Lege, si placet dictam Clementinam, ubi plura injuncta Religijs circa decimarum insinuationem reperies, quorum tamen hodie vix aliquis usus est.

CAPITULUM II.

Statuto.

PARAPHRASIS.

Plura in pluribus hujus Capit. §§. ab Alessandro IV. Pontifice maximo statuta, vel ex alijs iam colligi poterunt ita ut multa hæc statuta priorum constitutio num tantum sint declarationes, renovationes, aut confirmationes, ve ex anno tändis patebunt.

SUMMARIUM.

- Privilegium de decimis Novalium quomodo intelligendum?

- Quas decimas accipere possint Religijs à Laicis, & quas solvere tenentur Parochijs?
- Quid de Primis & Oblationibus?

Notandum. In Principiis hujus Capit. §. 1. statui sive declaravi quod privilegium de decimis Novalium alicui per privilegium concedantur, quandoque decimas in aliquo loco, per periodum v. g. possideret, non extendatur ad Novalium decimas, quas alij imperatores legij tempore possidebant; sed intelligatur de beat de illis Novalibus, que in turum post imperatum privilegium sunt (cum privilegium tale non concedatur nisi præjudicio aliorum, quibus iurius aliquod fuit, nisi expresse tali iuri derogatur) neque extendatur ad Novalium decimas, nisi in illis locis tempore imperii privilegij antiquas decimas in locis aliis possiderent aliqui: neque denique ultra eam quantitatatem extendatur, in qua antiquæ decimæ ab imperante privilegium percipiebantur, cum assimilatum intelligi debeat, secundum conditionem illius, scilicet similitur. Imò non voluit Pontifex ut, secundo hujus Capit. ut in illis locis, integræ decimæ antiquæ, vel ultra numerum, alijs solverentur, quam Ecclesijs Parochialibus, ne per privilegium de decimis Novalium, etiam imperatum & conditionis grave dictis Ecclesijs prædictis dicimenter, privilegium tale extendentes ob medietatem, ob odiorum etiam refingendorum rationem: ob quam causam pervivit etiam Pontifex in §. ult. hujus capitulo cessionem factam de percipiendis decimis præcisè non se extenderit ad decimes Novalium; cum tamen privilegia, quibus decimæ, vel alia simili jura alicui conceduntur, ita intelligi debeant, ut congrua adiutoria sustentatio, fabrica Ecclesiæ, hospitalia & alia Episcopalia jura salva maneat; id certè poterit Ordinarius, ut necessaria ad hæc onera Ecclesiæ relinquantur, cogere eos, quibus decimarum privilegium induget, juxta §. 2. hujus cap.

Notandum.